

Levanger kommune
Rådmannen

Kvartalsrapport Levanger kommune

Kommunens økonomiske situasjon

pr. 30.06.2018

Levanger, 22. august 2018

1.	INNLEDNING	3
2.	STATUS ØKONOMISK DRIFT. UTVIKLING I UTGIFTER OG INNTEKTER	4
2.1	Oppsummering av økonomisk situasjon pr 30.06.2018	5
2.2	Budsjettjusteringer.....	20
3.	SYKEFRAVÆR.....	21
4.	KOMMUNALE FORETAK OG SAMARBEID	22
4.1	Trønderhallen Levanger KF	22
4.2	Innherred kommunesamarbeid Regnskap, Innfordring, Lønn	23
4.3	Innherred kommunesamarbeid IKT, Kemner, Innkjøp, Jus	23
4.4	Innherred kommunesamarbeid Geodata og oppmåling	23
4.5	Innherred Brann og redning.....	23

1. INNLEDNING

Rapporten avlegges i henhold til økonomireglement for Levanger kommune, og K-styresak 50/17 hvor det ble vedtatt å innføre kvartalsvis rapportering fra 2018.

Regnskapet pr. 30. juni er vurdert mot årets budsjett, regnskap 2017 og prognose for årsregnskap. Regnskapet legges frem som Regnskapsskjema 1A og 1B som er de obligatoriske regnskapsskjemaene jfr. gjeldende forskrifter.

I forhold til tidligere perioderapporter er kvartalsrapporten forenklet og har kun med seg rapport på økonomi og fravær. De overordna analysene opp mot mål i økonomiplan og andre overordna dokument legges nå inn i årsberetningen som er starten på økonomiplanarbeidet for neste periode.

Som følge av betydelig merforbruk på svært mange enheter i 2017 rapporterte rådmannen etter 1. kvartal at 2018 ville bli et svært krevende økonomisk år for Levanger kommune. Rapporten som legges frem etter 2. kvartal viser at året ikke bare er krevende, men at det er tydelig allerede nå at man ikke vil nå målsettingen som er fastlagt i årets budsjett med tanke på avsetning til disposisjonsfond. Selv med flere tiltak vedtatt etter 1. kvartal har man ikke klart å justere ned driften til et nivå som er i samsvar med vedtatt budsjett. Aktiviteten i første halvår ligger betydelig over budsjett. Alle enheter er pålagt å iverksette tiltak for å justere driften for kommune som helhet ned mot vedtatt nivå. Målet er balanse i driftsnivået i løpet av høsten slik at man ved inngangen til 2019 har et riktig nivå på aktiviteten. En slik krevende omstilling kan være smertefulle prosesser som berører hele organisasjonen, og lar seg ikke gjennomføre i løpet av kort tid. I det videre arbeidet er det nødvendig med godt samarbeid mellom ansatte, ledelse og folkevalgte.

På bakgrunn av vedtak i K-styresak 40/18 er budsjettene for den enkelte enhet, med unntak av Institusjonstjenesten, justert ned med samlet 13,0 millioner kroner. Institusjonstjenesten ble i samme sak styrket med 5,0 mill. kroner. Denne reduksjonen har forverret prognosene på de fleste enheter.

På tross av en rekke tiltak og klar bestilling fra Formannskap og Kommunestyret om å gjøre endringer slik at aktiviteten blir justert til det nivået som budsjettet tillater, så viser regnskapstallene at ikke alle enheter har greid å tilpasse driften til budsjettet. Rådmannen beklager at dette har tatt mer tid å iverksette enn tidligere antydnet, men samtidig må en innse at det ikke er realistisk for alle enheter å innfri budsjettkravene.

I forbindelse med orienteringssak i Formannskapet, sak 66/18 «Tiltaksplan med konsekvenser – reduserte budsjetttrammer for 2018», vedtok Formannskapet at justeringer av gebyr-/betalingsregulativ i henhold til vurderingene i saken skulle tas med i 2. kvartalsrapport. Dette gjelder følgende forhold:

- Økte priser på mat:
 - 2 kr pr middagsporsjon
 - 2 kr for tørrmåltid pr dag
 - 1 kr pr kaffemåltid, totalt 2 kr pr dag
 - 6 kr i økning på abonnement

- Det gjeninnføres salg av parkeringskort for parkering på Nedre torg.

Rådmannen ser at deler av kommunens organisasjon har større utfordringer knyttet til å tilpasse driften til de økonomiske rammene. Dette gjelder primært innen «Helse og velferd». Utviklingsarbeidet som nå er startet opp skal bidra til at man skal bringe økonomien tilbake i balanse igjen.

2. STATUS ØKONOMISK DRIFT. UTVIKLING I UTGIFTER OG INNTEKTER

Økonomisk var 2017 var ikke noe godt år for Levanger kommune. Fra et rekordstort mindreforbruk i 2016 var det bare så vidt en kom på riktig side av 0-punktet i 2017. Kommunen fikk et vært stort negativt økonomiske avvik innen alle helse- og velferdsområdene med unntak av NAV, mens også mange av skolene og de fleste kommunaltekniske områdene også hadde store negative avvik. Økonomisk ble året reddet av store fellesinntekter fra skatt og rammetilskudd og gode regnskapstall fra Innvandrer-tjenesten. Dette som følge av store integreringstilskudd, etter flere år med høy bosetting av flyktninger i kombinasjon med nøktern drift.

Tendensen fra 2017 har man tatt med seg inn i 2018, og drifta er ennå ikke justert ned på et akseptabelt nivå. En ser ved avleggelse av rapport etter 2. kvartal 2018 at det ligger an til store negative avvik også i 2018, dette også etter at tiltak er iverksatt. Bildet er at det er de samme områdene som har økonomiske utfordringer i 2018 som i 2017. I år vil imidlertid ikke Innvandrer-tjenesten i like stor grad bidra til fellesskapets økonomi som de to foregående årene, selv om det også nå varsles et lite positivt avvik på grunn av merinntekter etter bosetting. Bosettingstallene er nå lavere enn tidligere år, og inntektsgrunnlaget for enheten ligger dermed på et lavere nivå.

Rådmannen har iverksatt et arbeid i hele organisasjonen med målsetting å redusere aktiviteten (og/eller øke inntektene) tilsvarende 30 – 40 millioner kroner. Denne jobben startet i 2. kvartal, men man kan ennå ikke se full effekt av dette. I samsvar med Kommunestyrets vedtak i sak 40/18 («Kommunestyret ber om at rådmannen foretar en kritisk gjennomgang av hele organisasjonen med fokus på antall ledernivåer, støtte/stabsfunksjoner og koordinerende stillinger. Kommunestyret har en forventning om en betydelig langsiktig effekt fra og med regnskapsåret 2019.») er en bred utviklingsprosess under oppstart. Denne prosessen har som målsetting å bringe kommunens økonomi i balanse igjen. Dette er en jobb som berører hele den kommunale organisasjonen, ikke bare de enhetene som pr. i dag har et høyere forbruk enn budsjettet.

2.1 Oppsummering av økonomisk situasjon pr 30.06.2018

2.1.1 Regnskapsskjema 1 A

Rådmannen har fra 2018 valgt å benytte de obligatoriske regnskapsskjemaene i forbindelse med rapportering. Skjema 1A viser hvor kommunen får sine inntekter fra, størrelsen på kapitalkostnadene, fondsbruk/-avsetninger og hvor mye som samlet fordeles til drift. Skjema 1B viser hvordan midlene er fordelt på drift.

Regnskapsskjema 1A - drift	Regnskap 30.06.2018	Regnskap 2017	Oppr.budsjett 2018	Justert budsjett 2018	Forbruk i %	Prognose 2018	Avvik just budsj og progn
Skatt på inntekt og formue	228 558 094	467 324 896	467 179 000	477 179 000	47,9	478 579 000	1 400 000
Ordinært rammetilskudd	320 206 212	557 568 815	583 987 000	573 987 000	55,8	573 987 000	0
Skatt på eiendom	30 548 690	44 974 895	46 000 000	46 000 000	66,4	46 000 000	0
Andre direkte eller indirekte skatter	-	-	-	-	-	-	0
Andre generelle statstilskudd	-	3 817 487	4 500 000	4 500 000	-	3 500 000	-1 000 000
Sum frie disponible inntekter	579 312 996	1 073 686 093	1 101 666 000	1 101 666 000	52,6	1 102 066 000	400 000
Renteinntekter og utbytte	3 895 732	9 906 109	10 600 000	10 600 000	36,8	10 600 000	0
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-	-	-	0
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	26 371 998	52 363 768	56 100 000	52 750 000	50,0	52 750 000	0
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-	-	-	0
Avdrag på lån	36 175 000	65 700 100	69 000 000	72 350 000	50,0	72 350 000	0
Netto finansinnt./utg.	-58 651 266	-108 157 759	-114 500 000	-114 500 000	51,2	-114 500 000	0
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	-	-	-	-	-	-	0
Til ubundne avsetninger	6 557 500	63 144 389	14 315 000	22 129 295	29,6	-	22 129 295
Til bundne avsetninger	10 334	-	-	-	-	-	0
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	-	52 219 389	-	1 014 295	-	1 014 295	0
Bruk av ubundne avsetninger	-	12 578 896	-	930 000	-	930 000	0
Bruk av bundne avsetninger	-	-	-	-	-	-	0
Netto avsetninger	-6 567 834	1 653 896	-14 315 000	-20 185 000	32,5	1 944 295	-22 129 295
Overført til investeringsregnskapet	-	-	-	-	-	-	0
Til fordeling drift	514 093 896	967 182 230	972 851 000	966 981 000	53,2	966 981 000	0
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	494 212 808	966 167 935	972 851 000	966 981 000	51,1	1 018 761 000	-51 780 000
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	19 881 088	1 014 295	-	-	-	-29 250 705	29 250 705

Kommunens inntekter gjennom skatt, rammetilskudd og eiendomsskatt ligger pr. 30.06.18 an til å bli noe høyere enn budsjettert samlet sett. Samtidig forventes det at kompensasjonen for kommunens rentekostnader gjennom ulike statlige tiltakspakker ble om lag 1 mill. kroner lavere enn budsjettert. Denne nedgangen skyldes at man nå ikke lenger mottar tilskudd for bygningsmessige tiltak gjennomført i forbindelse med «Reform 97» (6-åringer inn i skolen). Ved utgangen av juni har Levanger kommune en vekst i skatteinntektene på 4,9 % sammenlignet med 2017. Dette er langt høyere enn prognosene i revidert nasjonalbudsjett, hvor skatteveksten på årsbasis anslått til 1,0 % for kommunene.

Nasjonalt var kommunenes skatteinntekter i juli var 5,1 prosent høyere enn i samme måned i fjor. Det er særlig restskatten som trekker opp veksten i juli. I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2018 (RNB) ble det anslått at lønnsveksten i 2018 vil bli lavere enn tidligere antatt. Nedjusteringen av lønnsvekstanslaget medførte at anslaget på kommunesektorens skatteinntekter i 2018 ble satt ned med knapt 0,5 mrd. kr.

Også netto finansinntekter-/utgifter synes samlet å være som forventet. Det er imidlertid knyttet noe usikkerhet til om rentenivået skal opp i løpet, en moderat økning er lagt inn i budsjettet.

Avsetning til disposisjonsfond bokføres med 1/12 månedlig. Dette er en avsetning som ved avleggelsen av regnskapet blir strøket om kommunen leverer et regnskapsmessig merforbruk.

2.1.2 Regnskapsskjema 1 B

	Regnskapsskjema 1B - drift	Regnskap 30.06.2018	Regnskap 2017	Oppr. budsjett 2018	Justert budsjett 2018	Forbruk i %	Prognose 2018	Avvik just budsj og progn
100	POLITISKE ORGANER	2 764 434	7 519 286	7 074 000	6 987 300	39,6	6 987 300	0
110	RÅDMANNEN M/ STAB	10 486 884	12 317 438	22 209 000	22 274 500	47,1	22 274 500	0
130	FELLESOMRÅDER	17 678 749	4 903 748	41 969 000	19 881 352	88,9	19 881 352	0
134	KIRKER M.V.	2 244 913	9 008 527	9 300 000	9 300 000	24,1	9 300 000	0
150	SERVICE- OG DIGITALISERINGSSENTER	5 476 878	41 864	8 500 000	9 646 000	56,8	9 646 000	0
	Sum fellesområder	38 651 858	33 790 863	89 052 000	68 089 152	56,8	68 089 152	0
137	BARNEHAGE FELLES	109 681 678	165 413 534	171 290 000	172 407 400	63,6	173 407 400	-1 000 000
138	SKOLE FELLES	10 998 964	20 518 620	18 352 000	18 240 000	60,3	20 740 000	-2 500 000
220	ENHET BARNEHAGER	1 051 884	6 150 773	7 393 000	6 616 000	15,9	8 816 000	-2 200 000
230	HALSAN BS	7 909 836	16 174 816	14 926 000	15 668 300	50,5	16 368 300	-700 000
235	NESHEIM BS	12 030 602	27 897 755	26 167 000	26 868 900	44,8	26 868 900	0
240	SKOBN BU	16 727 369	38 037 465	36 698 000	37 276 300	44,9	38 276 300	-1 000 000
250	EKNE BS	2 972 699	6 615 513	5 865 000	5 806 000	51,2	6 606 000	-800 000
260	ÅSEN BU	8 828 451	20 617 777	19 509 000	19 692 801	44,8	19 692 801	0
270	YTTERØY BU	3 187 024	7 342 411	7 067 000	7 493 999	42,5	7 493 999	0
280	FROL BS	20 972 260	46 576 593	45 180 000	45 043 400	46,6	45 943 400	-900 000
285	LEVANGER U	18 194 410	36 334 098	37 567 000	38 467 700	47,3	38 767 700	-300 000
310	BARN OG FAMILIE	25 263 177	62 925 344	64 350 000	64 582 000	39,1	67 582 000	-3 000 000
	Sum oppvekst og utdanning	237 818 354	454 604 699	454 364 000	458 162 800	51,9	470 562 800	-12 400 000
133	NAV KOMMUNE	8 904 384	20 547 879	20 744 000	20 879 701	42,6	20 879 701	0
340	HJEMMETJENESTER	65 334 659	139 411 060	144 125 806	145 433 106	44,9	145 433 106	0
343	HABILITERING	45 784 036	88 306 559	70 401 000	71 398 000	64,1	94 298 000	-22 900 000
346	INSTITUSJON	64 092 894	129 558 529	112 975 194	120 808 241	53,1	132 388 241	-11 580 000
	Sum helse og velferd	184 115 973	377 824 027	348 246 000	358 519 048	51,4	392 999 048	-34 480 000
160	INNVANDRERTJENESTEN	-6 672 960	-21 310 558	-5 780 000	-6 542 600	102,0	-8 042 600	1 500 000
400	LANDBRUK	1 544 598	81 190	4 520 000	4 499 400	34,3	4 499 400	0
500	KULTUR	13 819 494	24 420 105	24 586 000	25 333 400	54,6	25 333 400	0
610	AREALFORVALTNING	834 973	-182 239	2 853 000	2 923 400	28,6	2 923 400	0
630	DRIFT-ANLEGG	-1 786 728	-1 367 905	-2 182 000	-2 078 700	86,0	-2 078 700	0
640	BYGG OG EIENDOM	18 562 473	46 454 845	34 422 000	34 600 600	53,6	38 600 600	-4 000 000
660	KOMMUNALTEKNIKK	-3 792 624	15 279 482	13 250 000	13 674 500	-27,7	13 674 500	0
692	FORSIKRINGSSAKER	-5 094	-110 520	0	0		0	0
	Sum samfunnsutvikling	22 504 132	63 264 400	71 669 000	72 410 000	31,1	74 910 000	-2 500 000
120	IKT, KEMNER, INNKJØP OG JUS	15 328 580	593 843	14 934 000	14 884 600	103,0	15 484 600	-600 000
680	BRANN OG FEIERVESEN	4 039 190	169 205	12 000 000	12 145 400	33,3	13 945 400	-1 800 000
698	§27-samarbeid Verdal (Regnskap, innf	3 251 886	0	5 586 000	5 770 000	56,4	5 770 000	0
699	KOMMUNENS ANDEL TIL ISK	0	53 881 372	0	0		0	0
800	SKATTER OG RAMMETILSKUDD	0	1 350 263	0	0		0	0
850	FINANSTRANSAKSJONER	-11 497 165	-19 310 737	-23 000 000	-23 000 000	50,0	-23 000 000	0
	TOTALT	494 212 808	966 167 935	972 851 000	966 981 000	51,1	1 018 761 000	-51 780 000

2.1.3 Fellesområder

Fellesområdene har tradisjonelt levert regnskapsresultat i samsvar med (eller noe bedre) enn vedtatte budsjetter. Nytt av året er at «Service og digitaliseringssenter» er plassert i denne gruppen. Dette er funksjoner som tidligere hovedsakelig lå på «Servicekontoret» og «Dokumentsenteret» i Innherred samkommune (ISK). Det er også dette området det primært er knyttet usikkerhet til i årets budsjett. Splitting av ISK utfordrer enheten økonomisk. Blant annet påløper utgifter til splitting av databaser og klargjøring og avlevering av det digitale arkivet for ISK. Det forventes etter hvert en effektivisering av enheten bl.a. gjennom at oppgaver tilføres uten styrking av bemanning og gjennom digitalisering av funksjoner.

Vedtak om innsparing tas ut gjennom å holde stillinger vakante, noe som må forventes å redusere kapasiteten til lederstøtte.

Det ble i vedtatt budsjett for 2018 avsatt midler til dekning av lønnsoppgjør for både 2017 og 2018 før effekten disse var kjent. Lønnsoppgjøret for 2017 var relativt lavt, men med et overheng til 2018 som var større enn forventet. Dette samtidig som at 2018-oppgjøret ennå ikke er avsluttet gjør at rådmannen er usikker på om det er avsatt tilstrekkelig med midler til dekning av 2018-oppgjøret. Endelig effekt er først kjent etter at de siste forhandlingene er gjennomført i september/oktober 2018. Ut fra det rådmannen til nå kjenner til vi årets avsetning være omtrent i samsvar med effekten av oppgjøret som helhet. Rådmannen vil komme tilbake til dette når effekten av 2018-oppgjøret er kjent.

Rådmannen vil også nevne at det er usikkerhet knyttet til årets premieavvik, et positivt avvik vil kunne bidra til å redusere et samlet merforbruk for kommunen. Endelig effekt av premieavviket vil ikke være kjent før på nyåret, men en prognose forventes fra KLP i løpet av september.

2.1.4 Oppvekst og utdanning

Oppvekst og utdanning

Denne kvartalsrapporten inneholder statusvurdering ut fra situasjonen ved utgangen av 2. kvartal (juni 2018). I etterkant ble enhetene pålagt ytterligere innsparinger, jf kommunestyrevedtak (PS 40/18, 30. april), og framlagt kuttliste i Formannskapet 27.06 (PS 66/18). Disse vedtakene har forsterket effekten på nedskalering av tjenestenivået, hovedsakelig i form av reduksjoner i enhetenes lønnsbudsjetter. Samtidig vil Formannskapetets føringer den 27. juni, hvor rådmannen bes om å foreta omdisponeringer slik at det «ikke skjer brudd på lov- og avtaleverk» virke justerende, blant annet med tanke på kostnader ved ny lærernorm i skolen, med effekt fra 1. august 2018. Prognosene i denne rapporten vil derfor ha en større usikkerhet enn prognosene ved 3. kvartal, etter at effekten av samlede innsparinger og justeringer har begynt å virke.

Samlet sett viser enhetene i oppvekst et merforbruk på 12,4 mill. ved årets slutt. Det er grunn til å tro at merforbruket blir mindre som følge av ytterligere pålagte innsparinger, men det er urealistisk å tro at hele merforbruket kan hentes inn høsten 2018.

Barnehage felles

På dette området føres tilskudd til både private og kommunale barnehager. Ut fra allerede påløpte utgifter antas det et merforbruk på 1,0 mill. Dette skyldes at det er større økning i antall barn enn forutsatt i budsjettet. Et sikrere anslag på totale utgifter vil foreligge etter ny telling 1. september.

Skole felles

Det er merforbruk på postene «kjøp av tjenester fra private», som er spesialundervisning i privatskolene, samt «kjøp av tjenester fra andre kommuner», som er kjøp av spesialundervisning for barn som bor i fosterhjem i andre kommuner. Samlet sett er prognosen et merforbruk på anslagsvis 2, 5 mill.

Tiltak:

Det er satt i gang et arbeid for å redusere kostnadene på spesialundervisning i privatskolene, og dette vil få effekt skoleåret 2018/19.

Enhet barnehage

Ved første kvartal rapporterte enheten om balanse, med unntak av to avdelinger, og det ble knyttet usikkerhet til kostnader med ny pedagog- og ansattnorm, samt nye retningslinjer for tilskudd til barn over/under tre år. For å vise hver avdeling innen enheten velger rådmannen nå å legge frem oversikt over status pr. avdeling:

	Regnskap 30.06.2018	Regnskap 2017	Oppr. budsjett 2018	Justert budsjett 2018	Forbruk i %	Prognose 2018	Avvik just budsj og progn
Kommunale barnehager, felles	375 347	-1 751 292	972 668	70 568	531,9	970 568	-900 000
Frol barnehage	-457 727	1 249 391	130 450	130 450	-350,9	280 450	-150 000
Okkenhaug barnehage	48 385	206 567	330 059	330 059	14,7	470 059	-140 000
Staup barnehage	-253 863	-57 367	-53 173	-53 173	477,4	6 827	-60 000
Bjørnang barnehage	44 153	0	0	-169 998	-26,0	530 002	-700 000
Ekne barnehage	-324 361	37 284	-174 527	-74 529	435,2	-74 529	0
Åsen barnehage	-305 156	76 026	-88 461	-88 461	345,0	161 539	-250 000
Ytterøy barnehage	-130 348	284 305	-7 192	-7 192	1 812,4	-7 192	0
Momarka barnehage	-892 112	-280 120	-192 162	-192 162	464,2	-192 162	0
Høgberget barnehage	-824	267 862	0	0		0	0
Styrket tilbud - oppvekst	2 948 391	6 115 337	6 475 338	6 670 438	44,2	6 670 438	0
SUM KOMMUNALE BARNEHAGER	1 051 884	6 150 773	7 393 000	6 616 000	15,9	8 816 000	-2 200 000

Prognosen er tydeligere ved 2. kvartal, og enheten melder om et merforbruk på ca 2,2 mill. Dette skyldes en inntektssvikt på ca. 1 mill. i forhold til reelle driftsutgifter, som i hovedsak skyldes færre barn i barnehagene enn opprinnelig budsjettet og at tilskuddssatsene ikke har blitt økt like mye som utgiftene. Det må derfor overføres midler fra det kommunale tilskuddet til barnehager på «oppvekst felles», med fare for å forskyve budsjettavviket dit. Øvrig merforbruk skyldes økt aktivitet ved 3 nye lokaliteter (Leirabekken, Frol og brakka på Frol, 20% assisterende styrer som følge av nye avdelinger, utslag av pedagognorm ved Okkenhaug barnehage, svikt i inntekter for to barn i Staup barnehage og to barn i Åsen barnehage, samt færre barn enn budsjettet i Bjørnang barnehage.

Tiltak: Å redusere på alle driftsposter, hovedsakelig på vikarbudsjettet, overtid og møtevirksomhet. Det vurderes å redusere åpningstiden ved flere barnehager, men det svekker konkurransevnen vs de private barnehagene.

Enheten ser muligheter for mer rasjonell drift på lengre sikt ved etablering av større enheter, blant annet ved å dele på bemanningen. En samlokalisering av Frol, Leirabekken og Okkenhaug vil eksempelvis kunne føre til en innsparing på en mill. Dette må utredes nærmere.

Barn og familie

Etter 2. kvartal er prognosen et merforbruk på 3,0 mill. i barneverntjenesten. Dette skyldes at kommunen har plassert flere barn i barnevernsinstitusjoner enn forutsatt i budsjettet. Det har også vært en jevn økning i de kommunale egenandelene. Dette gir en svikt i refusjoner fra staten knyttet til fosterheimer med forhøyet godtgjøring. I tillegg er det merforbruk på juridisk bistand og konsulenttjenester. Kommunen har ikke hatt tilstrekkelig juridisk kompetanse, og det er behov for å kjøpe tjenester fra eksterne. Kapasiteten er økt fra høsten 2018, men det forventes ikke at nyansatt ressurs på dette området vil gi effekt før på slutten av året.

Generelt er budsjettpostene i barnevernet for 2018 lavere enn regnskapet i 2017. De øvrige avdelingene (Bokollektiv enslige mindreårige, Helsestasjons- og skolehelsetjenesten, PPT) forventes å gå i 0 ved årets slutt.

Tiltak: Det reduseres på kjøp av tjenester av statlige og private tjenester, blant annet ved å styrke egen kompetanse for å tilby tiltak lokalt, istedenfor å kjøpe utenfra. Det søkes maksimalt med refusjoner, og det gjøres innsparingsgrep på andre deler av Barn og familie. 105% helsesøsterstilling og 50% leder PPT holdes vakant, i tillegg til at kompetansemidler og alle andre driftsposter ser strammet kraftig inn.

Skolene

Levangerskolen har et jevnt stigende elevtall, og tendensen fortsetter ut skoleåret 2017-18 og inn i skoleåret 2018-19. De siste 5 årene har elevtallet steget med i underkant av 150 elever, uten at dette er fullt ut kompensert gjennom enhetenes rammer. Alle skolene melder ved andre kvartal om merforbruk eller fare for merforbruk ved årets slutt, samlet sett på 3,5-4 mill. Alle skolene oppgir «lønnskostnader» som hovedårsak til merforbruk, og for mange gjelder det ekstraordinære tiltak grunnet skolemiljøutfordringer knyttet til enkeltelever og situasjoner som utløser aktivitetsplikt.

Tiltak: Det er jobbet ut en ny ressursfordelingsmodell for skolene, som vil tre i kraft fra skoleåret 2018-19. Den største endringen her er større fleksibilitet i økonomisk kompensasjon ved økning i klasse/gruppestørrelse. Det skal derfor mere til før det utløses en hel lærerstilling, men samtidig skal det mindre endringer til før det utløses noe mer lærerressurser i gruppen. Samtidig innføres det en lærernorm fra august 2018, og den vil overstyre modellen, om det blir noen konflikt med beregningsgrunnlaget.

Skoler	Prognose 2018	Årsaker	Tiltak	Konsekvenser
Ekne B	-800 000	Lønnskostnader pga overbemanning vår 2018.	Behov for å redusere med 200% still lærer og 42% ass fra 01.08. ingen vikarbruk, innkjøp, kursdeltakelse og red på alle andre driftsposter.	Langt færre delingstimer som gir utfordringer til tidlig innsats og plikt til å tilby intensiv opplæring for elever fra 1. til 4.årstrinn. I enkelte fag og timer vil det være elevgrupper som overstiger de gamle klassesdelingstallene vi har som grunnlag for fådelte skoler i ressursfordelingsmodellen. Større slitasje på enhetens ansatte ved manglende innleie av vikar. Utfordrende å få drevet god pedagogisk ledelse da rektor må utføre mange funksjoner.

Skoler	Prognose 2018	Årsaker	Tiltak	Konsekvenser
Frol B	-900 000	Det har vært noe overtallighet våren 2018, og det knyttes usikkerhet til inntekter fra UDI og lmdi, bl.a.	Reduksjon fra 01.08.18: 33% fagarbeider skole 33% fagarb. SFO 50% lærer velkomstgruppe Ta vekk høsttur og 1 midtskyss Red adm/ledelse og red på alle andre driftsposter.	Frol vil mange ca tre lærerstillinger ift lærernorm fra høsten 2018.
Halsan B	-700 000	Lønnskostnader grunnet skolemiljøutfordringer	50% ass holdes vakant, deler av vikarstillinger holdes vakante, redusere vikarbruk ved sykdom, omdisp midler til 2-lærer og red på alle andre driftsposter.	Lavere voksentetthet kan utløse mer behov for spesialundervisning, Skolemiljøutfordringer.
Levanger U	-300 000	Lønnskostnader, hovedsakelig pga ekstraordinære tiltak grunnet skolemiljøutfordringer. Forventet inntektssvikt pga færre elever med tiltak finansiert av Fylkeskommunen.	Ingen medlærer i muntlige fag. Timeantallet i velkomstklassen reduseres. Ledergruppa tar over flere oppgaver. Ikke fagkurs for lærere. Det blir ikke satt inn vikar for medlærer i skriftlige fag ved korttidsfravær. Innkjøp er kraftig redusert.	Det knyttes usikkerhet til økende elevtall og fare for «klassesprekk», samt inntekter fra eksternt finansierte elever.
Nesheim	Balanse, men usikkert	Lønnskostnader grunnet behov for tett oppfølging av enkeltelever i SFO	Redusert med to årsverk lærere for å kompensere for merforbruk på SFO. (fra høst 2018)	Elevtallet på Nesheim er stigende, og reduksjon med to årsverk
Skogn	-1 000 000	Lønnskostnader knyttet til spesial-	Redusere bemanning med	Minimumsbemanning i forhold til lærernorm og spesialpedagogikk.

Skoler	Prognose 2018	Årsaker	Tiltak	Konsekvenser
b/u		undervisning og lærernorm	50% fra 1. mars, 50% fra 1. april. Ytterligere reduksjon fra 01.08.	Kun lokale ekskursjoner. Innsparing på inventar og læremidler til et minimum
Ytterøy b/u	Balanse, men usikkert	Lønnsutgifter for høyt	Redusere lønnsutgifter. Vurderer flere tiltak når prognose blir tydeligere etter skolestart.	Redusert lærertetthet vil påvirke undervisningskvaliteten og resultatene. Etter byggingen mangler skolen en del nødvendig utstyr som det ikke finnes rom for innenfor drifta.
Åsen b/u	Balanse, men usikkert	Lønnsutgifter for høyt	Reduksjon av stillinger (lærere, administrasjon, vikarer), ekskursjoner, materiell, leirskole mv.	Mindre styrking 10.trinn, mindre mulighet for tilpasset opplæring.

2.1.5 Helse og velferd

På tross av en rekke tiltak og klar beskjed fra Formannskap og Kommunestyret om å gjøre endringer slik at aktiviteten blir justert til det nivået som budsjettet tillater, så viser ikke regnskapstallene at helseenhetene har greid å tilpasse driften til budsjettet. Det har vært veldig krevende og bygge ned tjenester og nedbemanne når krav fra samfunn og enkeltpersoner øker. Endringene vil derfor ikke slå ut før i andre halvår 2018. Her er det imidlertid store forskjeller mellom avdelingene. Dette vil bli mer synlig i regnskapet siste halvår.

Pr juni anslås samlet sett et merforbruk ved årets slutt på ca. 34,5 mill kroner.

Regnskapet for hvert ansvar viser detaljene i dette. Den største utfordringen nå er i Habiliteringstjenestene. Det er også her Åsvegen 5 er organisert, og til tross for kommunestyrets bestilling til Habilitering og Hjemmetjenesten om å finne midler til dette, er det ikke funnet rom for å fullfinansiere denne avdelingen. Habilitering har også fått ikke-budsjetterte utgifter på vedtak som er fattet av Fylkesnemda for barnevern og sosiale saker, på unge voksne (over 18 år).

Noe av forklaringen på at innsparingskravene ikke ser ut til å ha virket er at bruken av vakanser og stopp for rekruttering til ledige stillinger har skapt stor etterspørsel etter helt nødvendig kompetanse som blir løst ad hoc ved å leie inn nødvendig kompetanse. Dette gjelder flere avdelinger men er mest tydelig på de områder hvor det er snakk om tjenester til barn og unge med omfattende tjenestebehov og avlastning. I tillegg betaler kommunen fortsatt for liggedøgn på pasienter en ikke greier å hente ut fra sykehuset til riktig tid.

Det skal framover være fokus på å identifisere hvilke tiltak som har begynt å virke og hvilke tiltak som evt. har forverret eller evt. virker mot sin hensikt. I det følgende vil vi derfor kommentere litt mer i detalj på de reelle tallene og om, eller hvordan, vi kan snu situasjonen slik at det månedlige forbruket går ned.

Kommunen er i startfasen av en OU-prosess der det blant annet skal ses på muligheter for å finne andre måter å løse oppgavene på, med tanke på å redusere forbruket.

Hjemmetjenester

Første halvår har vært preget av stor aktivitet og tidvis økt press rundt enkeltbrukere som har fått sine tjenester i heimen. utfordringer rundt enkeltbrukere har gjort det vanskelig å spare inn på enkeltområder. I tillegg har økte behov for hjemmetjenester som følge av lavere kapasitet på langtidsplasser presset den ambulante hjemmetjenesten. Det store lederspennet i enkelte avdelinger gjør det også utfordrende å bekle avdelingslederfunksjonen og holde på en restriktiv linje i f.h.t. innleie og drive godt nærversarbeid.

Når kapasiteten ved institusjonene i Levanger kommune ikke strekker til og Sykehuset Levanger reduserer liggetiden, medfører dette at flere trenger mer og omfattende bistand i eget hjem. Dette utfordrer enheten på økonomi, kapasitet og kompetanse. Enheten har ikke funnet rom til å dreie mer av ressursbruken til mer forebyggende- og tidlig intervensjonstiltak.

Endringen i tjenesteproduksjon i Levanger kommune innebærer at de som har et avklart behov skal bosettes i omsorgsboliger med heldøgnsomsorg. Dette er i mange tilfeller svært krevende tjenestetilbud og bidrar til at økonomiske ressurser ikke strekker til.

Tabell over utvikling i tjenesteproduksjon:

Avdeling/Uke	2018/01	2018/9	2018/14	2018/23	2018/26
Avdeling Eplehagen	1 483	1 529	1 515	1 585	1 820
Avdeling Sentrum	925	915	956	969	939
Avdeling Nord	933	1 080	909	849	908
Avdeling Sør	671	882	885	783	832
Avdeling Stokkbakken	796	833	849	863	893
Totalt antall timer	4 808	5 239	5 114	5 049	5 392

Tabellen viser en 12% økning i antallet timer tjenester produsert i løpet av 2018.

Krav om økte stillinger og faste ansettelser er økende og medfører flere og større stillinger som det ikke er økonomi for. Kravene stilles etter AML §14.4a og §14.9-6.

Status pr avdeling i Hjemmetjenesten:

	Regnskap 30.06.2018	Regnskap 2017	Oppr. budsjett 2018	Justert budsjett 2018	Forbruk i %	Prognose 2018	Avvik just budsj og progn
Hjemmetjenester, felles	2 562 665	5 593 847	5 339 727	3 099 427	82,7	3 099 427	0
Eplehagen	6 976 974	16 473 295	15 154 336	15 762 536	44,3	15 762 536	0
Hjemmetjenester avd sentrum	11 915 932	26 026 967	26 903 646	27 429 846	43,4	27 429 846	0
Hjemmetjenester avd nord	12 775 267	29 075 424	28 292 781	29 034 381	44,0	29 034 381	0
Fysio- og ergoterapitjenesten	4 924 035	10 465 784	10 789 071	10 932 371	45,0	10 932 371	0
Psykisk helse og oppfølging/Kontakten	4 068 303	8 485 429	9 227 231	9 469 831	43,0	9 469 831	0
Hjemmetjenester avd sør	8 840 737	19 367 104	18 686 384	19 175 784	46,1	19 175 784	0
Kjøkken LBAS	1 511 885	4 123 309	3 388 048	3 547 948	42,6	3 547 948	0
Kjøkken Skogn	871 924	2 686 055	2 460 453	2 557 253	34,1	2 557 253	0
Stokkbakken omsorgssenter	10 886 938	16 891 343	23 884 129	24 423 729	44,6	24 423 729	0
SUM HJEMMETJENESTER	65 334 660	139 188 557	144 125 806	145 433 106	44,9	145 433 106	0

Samlet forventes balanse ved årets slutt, men det knytter seg noe usikkerhet til prognosen.

- **Hjemmetjenester felles:** Her ligger flere av enhetens fellesposter, blant annet utgifter til leasingbiler, inventar, kurs og opplæring. Rammekuttet vedtatt i sak 40/18, 2,2 mill kroner ligger her.
- **Eplehagen:** Levanger kommune har i løpet av våren blitt utfordret på tjenesteyting til flere unge mennesker med omfattende behov som er blitt utskrevet fra psykiatriske avdelinger, barnevernsinstitusjoner og fra private omsorgsbedrifter. Flere av disse menneskene får tjenester fra Eplehagen, noe som har medført økt behov for flere ansatte og et stort behov for en større arena for dagaktiviteter utenom sentrale bystrøk. Enheten har stor tro på at avdelingen skal greie disse nye utfordringene uten store merforbruk gjennom økte inntekter på refusjon for ressurskrevende tjenester.
- **Hjemmetjenesten avd. sentrum:** Avdelingen er i stor grad knyttet til tjenesteproduksjon ved Levanger Bo og aktivitetssenter og de nærliggende byggene. Avdelingen har i perioder store og krevende oppgaver, men det er god grunn til å tro at avdelingen greier seg innenfor rammene.
- **Hjemmetjenesten avd. nord:** Avdeling Nord har et stort nedslagsfelt, og har igjennom flere år hatt økt tjenesteproduksjon. Dette har medført til økt innleie utover fastsatt bemanningsplan i deler av uke og året. Forventes balanse.
- **Ergo/fysioterapi for voksne:** Avdelingen har en aktivitet som er tilpasset rammene men ikke tilpasset etterspørselen. Et mulig mindreforbruk kan ventes her. Avdelingen har ikke greid å dreie mer av ressursene over til tidlig intervensjon og hverdags-rehabilitering som har vært ønsket.
- **Psykisk helse/oppfølgingstjenesten:** Enheten har igjennom prosjektmidler fått ansatt 1,5 årsverk psykolog, noe som gir kommunen økte muligheter til å håndtere fremtidige utfordringer. Som en del av sparingen legges Kontakten ned og 1 stilling ved Rusteamet holdes vakant ut året. Dette bidrar til at avdelingen holder rammene og også kanskje bidra positivt.
- **Hjemmetjenesten avd. sør:** Har fått økte krav til tjenesteproduksjon, blant annet med 2 nye årsverk knyttet til enkeltbruker etter at budsjett 2018 ble vedtatt. Dette vil bidra til at avdelingen kan få et merforbruk på mellom 0 og 500.000 kroner.
- **Kjøkkentjenestene:** Kjøkkentjenesten vil med stor sannsynlighet levere et tilbud innen vedtatt rammer.
- **Stokkbakken:** Anslått merforbruk ved årets slutt på ca kr 300.000,-

Habilitering

Denne enheten har de største utfordringene økonomisk sett og ligger langt over budsjett etter to kvartaler.

Åsvegen 5 er det fortsatt ikke funnet rom for å fullfinansiere. I tillegg har enheten så langt i år måttet dekke store kostnader for utvidet barnevernsvedtak på enkeltbrukere som ikke var kjent ved budsjetteringstidspunktet.

Ut over dette har boligbasene opplevd at enkeltbrukere har blitt så krevende at de ikke kan delta på dagaktiviteter og dermed må ha mer bemanning i heimen sin. Dette har medført en årsverksvekst og økt innleie av ekstravakter. Det blir en krevende oppgave å forandre på dette i løpet av de neste månedene av året. Forbruket i tre av basene tilsier at de nesten ikke har penger å drive for resten av året.

Utvikling i tjenester ved avlastningsbolig:

År	Ettmiddagsavlastning	Døgnavlastning	Nattevakt-døgn	Tilsyn-timer
2016	459	1 639	640	950
2017	402	2 064	2 064	1 480
2018	550	2 090	2 090	1 310

Utgifter til støttekontakter og omsorgslønn viser også merforbruk. Tabellen viser utviklingen av støttekontakttenester de tre siste årene:

Pr dato:	Antall brukere	Timer pr. uke
01.01.2016	122	345
01.01.2017	129	398
01.01.2018	145	466
13.07.2018	140	444

Det har også her vært slik at tiltak med å holde stillinger vakante og ikke ansette nye når behov oppstår snarere har ført til økt bruk av overtid og innleie som følge av at ansatte har opplevd underbemanning og for lav bemanning på enkeltvakter.

Status pr avdeling i Habilitering:

	Regnskap 30.06.2018	Regnskap 2017	Oppr. budsjett 2018	Justert budsjett 2018	Forbruk i %	Prognose 2018	Avvik just budsj og progn
Habilitering, felles	693 863	1 965 120	1 405 892	413 392	167,8	1 513 392	-1 100 000
HOT inkl trygghetsalarm/omsorgslønn	7 044 938	9 773 557	9 670 444	9 876 044	71,3	12 276 044	-2 400 000
Koordinerende enhet	267 528	1 019 976	1 417 753	1 456 653	18,4	706 653	750 000
Arbeid og aktivisering, inkl Dagsverket	5 559 624	11 732 177	12 546 002	12 836 402	43,3	12 836 402	0
Dagtilbud eldre LBAS/Skogn/Åsen	176 155	455 780	419 051	436 951	40,3	436 951	0
Nordsivegen	8 335 032	10 673 071	10 741 760	11 005 160	75,7	17 405 160	-6 400 000
Marknadsvegen	5 493 201	9 226 627	6 836 145	7 064 045	77,8	11 564 045	-4 500 000
Avlastningen	6 035 971	12 929 272	6 584 176	7 835 876	77,0	13 235 876	-5 400 000
Okkenhaugvegen	5 819 114	12 659 982	11 544 396	10 900 696	53,4	13 600 696	-2 700 000
Åsvegen 5	3 788 390	9 501 585	2 904 266	3 077 666	123,1	7 427 666	-4 350 000
Boligtiltak Ekne	-21 201	2 248 513	0	0		0	0
Frisklivssentral	715 977	1 874 914	2 166 101	2 197 201	32,6	1 897 201	300 000
Merkantile, helse	1 875 445	4 245 986	4 165 014	4 297 914	43,6	4 297 914	0
Effektiviseringstiltak: se tabell under						-2 900 000	2 900 000
SUM HABILITERING	45 784 037	88 306 560	70 401 000	71 398 000	64,1	94 298 000	-22 900 000

Samlet forventes et merforbruk ved årets slutt på 22,9 mill kroner.

Forklaring til avvikene

- **Habilitering felles:** Her ligger innsparingskravet på 1,1 mill knyttet til sak 40/18, som ikke er innfridd.
- **HOT:** Utgifter til Bufetat på tidligere barnevernsplassering, ca 2 mill, ikke budsjettert, samt merforbruk vedr støttekontakt og omsorgslønn.
- **Koordinerende enhet:** Vakant stilling gir mindreforbruk på ca 750.000,-
- **Arbeid og Aktivisering og Dagtilbud eldre:** forventer balanse.
- **Nordsivegen:** Behovet for økte tjenester skyldes flere tjenestemottakere i basen, samt en gruppe som eldes og har flere behov. I tillegg har tjenestene som ytes i nærområdet økt. Det er opprettet et tiltak med heldøgns tjeneste for enkeltbruker i pasientens hjem, tilsvarende ca. 3 årsverk, ut over budsjett.
- **Marknadsvegen:** Noe av de samme utfordringene som Nordsivegen. Beboerne eldes og har mere omfattende tjenestebehov. Mye av merforbruk skyldes ekstra innleie pga spesielle utfordringer mot enkeltbrukere.
- **Avlastningsbolig og Okkenhaugvegen:** Her ytes det tjenester til enkeltbrukere og det gis avlastning til omsorgspersoner med særskilt tyngende omsorgsoppgaver. Her har det vært en stor økning i etableringen av avlastning, både på dag og døgn. I tillegg har enkeltbrukere blitt mer krevende fordi alder og redusert funksjon øker hjelpebehovet. Som for et par andre av avdelingene som yter tjenester til de mest ressursvake så har det hittil i år ikke blitt iverksatt effektive tiltak.
- **Åsvegen 5:** Ikke budsjettert, utgjør ca 6,7 mil kroner. Merinntekt på Hjemmetjenesten knyttet til ressurskrevende tjenester, 2,35 mill kroner overføres til Åsvegen 5. Avvik ca 4,4 mill kroner. Avvik her var beklageligvis kun rapportert muntlig etter 1. kvartal.
- **Frisklivssentralen:** Forventes et mindreforbruk på ca 300.000,-.
- **Merkantil Helse:** forventer balanse.

Tiltak forespeilet igangsatt så raskt som mulig:

Avvikle omsorgsboliger/flytte 4 brukere. Beholde en bruker i bolig. Avhenger av hvor rask tilgangen er til nye boliger.	Lønnsutgifter 2 mnd/3mnd	1, 3/2,0 mill.
Avlastning: Redusere nattevakt i bolig/nattevakt i heim. Tilsvarende ca 3 årsverk	Effekt lønnsutgifter 3 mnd	Kr. 450 000
Flytte beboer med ekstra store tjenester	Effekt lønnsutgifter 3 mnd	Kr. 50 000
Ny prognose på refusjon vedr ressurskrevende tjenester, merinntekt		Kr. 500 000

Til sammen kan dette gi en innsparing på enheten på mellom 2,2 og 2,9 mil kroner i 2018, hensyntatt i prognosen i tabellen over.

Institusjonstjenesten

Som i de øvrige enhetene er det enkeltavdelinger som sliter mer enn andre. Utfordringen har vært å beholde kompetanse og utvikle tjenestene på en slik måte at tilbudet tilpasses budsjett, og samtidig levere på behovet for å skaffe tjenester til pasienter som sendes ut av sykehus. Pasientene som kommer til Staup Helsehus er sykehuspasienter som før lå på sykehuset, men som nå må få behandling av det kommunale tjenesteapparatet. Det å ferdigbehandle pasienter og sørge for at de kommer hjem og kan fungere hjemme er hovedoppgaven. Det å redusere aktiviteten og nedbemanne tar tid og det er grunnen til at det ikke ses større effekt på regnskapsresultatene i første halvår.

Det å balansere utviklingen mellom de reelle behovene, normer som regulerer bemanning og kompetansekrav, lover som regulerer innbyggere sine lovfestede rettigheter og kommunens rammebudsjett vil alltid være krevende. I denne situasjonen har det gjennom våren og sommeren vært arbeidet med å forberede reduksjoner i bemanningsplaner ved å bygge ned kapasitet og bemanning etter hvert som senger blir stående ledige. Utfordringene ligger i at pasienter ikke blir bedre i stand til å flytte hjem som følge av kommunale vedtak. Vi har imidlertid stor grunn til å tro at vi nå skal se en langt større effekt på driftsutgiftene i institusjonstjenestene i siste del av 2018.

Antallet plasser på Staup skal reduseres ytterligere. I tillegg vurderes det å ikke åpne mer enn 1 av avdelingene ved Breidablikktunet som står ferdige nå i utgangen av august. Effekten av dette vil komme ut over høsten.

For å redusere aktivitet er det nødvendig å balansere opp aktiviteten i institusjonstjenestene mot antallet pasienter som meldes utskrivningsklare. Antallet senger som brukes ved Staup helsehus reduseres og Helsehuset skal kun brukes til demente med utfordrende atferd og plasser for korttidsbehandling før overføring til hjemmet. Dette medfører en nedbemanning som vil måtte bety overtallighet i f.h.t. dagens bemanning. Breidablikktunet skal etter planen åpne 22 nye omsorgsboliger for å ta unna de som venter på varig plassering. Det skal lages årsturnus for denne tjenesten som i utgangspunktet skal bemannes opp med de som allerede er ansatt ved Breidablikktunet samtidig med at enkelte overtallige fra Staup får et tilbud. Dette gjelder spesielt sykepleiere. I tillegg forsøkes det å få etablert et ressursteam på toppen som kan

«flyte» mellom arbeidsplassene og dekke inn behovene for ekstrahjelp og vikarer. Det blir lagt opp til en gradvis gjenåpning av den rehabiliterte sykehjemsdelen.

Nattpatruljen som dekker behovene for tilsyn og akutte hendelser på natt over hele kommunen er en sårbar tjeneste hvor få ansatte jobber mye alene på natt, ofte med oppgaver som er krevende i f.h.t. ulike pasientgrupper (syke eldre, rus- og psykiatri) som kan oppleves utrygt. Her er det en målsetting å styrke nattpatruljen gjennom å hente inn ressurser ved å redusere antallet nattevakter og gå over til periodisk tilsyn der dette er forsvarlig.

I betraktning av at det kun er et lite halvår igjen av 2018 må tiltakene revurderes og det må settes inn et langt større trykk på lederstøtte der avdelingene har for stort lederspenn. Det rapporteres et merforbruk mot slutten av året, men etter hvert som tiltakene virker, vil det være lettere å se resultatet ved årsslutt.

Denne reduksjonen må videreføres i 2019 så ikke dette gjentar seg. Det er imidlertid usikkert hvordan forholdet mellom kommunens reduserte kapasitet og antallet utskrivningsklare pasienter vil slå ut ved årsslutt.

Avdelingene har siden 1.kvartal arbeidet med tiltak med større fokus på hvordan enheten skal organiseres slik at fravær i turnus dekkes opp. I tillegg er det fokus på mestring, forebyggende tiltak og nærværsløsning for å redusere sykefraværet.

Enheten er godt i gang med å redusere antall liggedøgn/senger på Staup ytterligere, for å komme ned på vedtatt budsjettamme.

Status pr avdeling i Institusjoner:

	Regnskap 30.06.2018	Regnskap 2017	Oppr. budsjett 2018	Justert budsjett 2018	Forbruk i %	Prognose 2018	Avvik just budsj og progn
Nattpatruljen	2 527 660	5 744 773	5 263 194	5 443 594	46,4	5 723 594	-280 000
Institusjoner, felles	2 407 711	6 371 077	1 627 487	3 060 852	78,7	6 060 852	-3 000 000
Legetjenesten	12 639 131	20 706 298	20 535 547	21 797 327	58,0	22 097 327	-300 000
Breidablikktunet Omsorg	13 800 910	26 262 443	32 707 918	31 433 827	43,9	31 433 827	0
Ytterøy Helsetun	4 210 999	8 680 908	10 818 356	10 129 377	41,6	10 129 377	0
Staup helsehus	28 447 630	49 051 174	42 022 692	48 943 264	58,1	56 943 264	-8 000 000
SUM INSTITUSJON	64 034 041	116 816 673	112 975 194	120 808 241	53,0	132 388 241	-11 580 000

Det anslås samlet et merforbruk på ca 11,6 mill kroner.

Forklaring til avvikene

- **Nattpatruljen:** Nattpatruljen ble flyttet til enhet institusjon i juni. Avdelingen har hatt store utfordringer med å dekke opp sykepleierkompetanse på enkelte deler av turnusen, og i tillegg har avdelingen hatt et høyt sykefravær.
- **Institusjoner felles:** I all hovedsak er det utgifter vedr utskrivningsklare pasienter som er årsak til avviket her. Kommunen betaler for utskrivningsklare pasienter som blir liggende på sykehus i påvente av et kommunalt tilbud. I 2018 er satsen økt fra kr. 4 622,- per døgn til kr. 4 747,- per døgn. 2. kvartal 2017 betalte kommunen 3,35 mill kroner for 725 liggedøgn. 2. kvartal 2018 er tilsvarende utgift kr 2,25 mill kroner for 529 liggedøgn. Utgiften er redusert med litt over 1 mill kroner i forhold til 2017, og redusert antall liggedøgn med 196 døgn sett i forhold til samme periode. De fleste av

pasientene som har vært innlagt ved Helse Nord-Trøndelag har blitt overflyttet og behandlet ved Staup Helsehus.

- **Legetjenesten:** Det har vært krevende å forhandle lønn og avtaler for leger som skal inn i utdanningsstillinger i kommunen. Legemangelen i kommunene rundt oss har til en viss grad medført at kommuner overbyr for å rekruttere nye leger. I tillegg er vi avhengig av avtaler om veiledere og praksisplass for leger i utdanning for å bli spesialister i allmenntilleggsmedisin (ALIS).
- **Breidablikktunet omsorg:** Breidablikktunet Omsorg har i 2018 vært gjennom en omfattende byggeprosess som har vært en utfordring for pasienter og ansatte. Ombyggingen fra sykehjem til omsorgsboliger blir sluttført i august 2018. Her forventes balanse.
- **Ytterøy helsetun:** Forventes balanse.
- **Staup helsehus:** Ombyggingen ved Breidablikktunet Omsorg fra sykehjem til omsorgsboliger har også hatt en effekt på Staup Helsehus. Pasienter som trenger langtidsplass og som ikke kan bo hjemme lenger, har i lengre perioder bodd på Staup. Dette har ført til at en i perioder ikke har kunnet ta imot flere pasienter fra sykehuset. I tillegg har det vært mange pasienter som har hatt behov for høyt kvalifisert helsepersonell samt at avdelingen har hatt urolige, voldelige demente pasienter. Dette har over tid ført til høyere sykefravær samt at det også har vært utfordringer med å skaffe kvalifisert helsepersonell. Avdelingen er godt i gang med å redusere antall liggedøgn/senger ytterligere på Staup, for å komme ned til fastsatt budsjetttramme.

NAV

Enhetens regnskap ligger innenfor budsjett pr. 2 kvartal, og antas å være i balanse ved årets slutt. Det er allikevel en viss usikkerhet rundt en evt. endring av satsene for økonomisk sosialhjelp (kommer som egen sak til formannskapet).

2.1.6 Samfunnsutvikling

Enhetene innenfor samfunnsutvikling melder følgende avvik:

- Innvandrertjenesten: merinntekt 1,5 mill.
- Arealforvaltning: merforbruk 1,0 mill.
- Bygg og eiendom: merforbruk 4 - 6 mill.

Øvrige enheter har som prognose å gå i balanse, for kommunalteknikk forutsetter dette finansiering av bredbåndsaktivitet.

Samlet har samfunnsutvikling en utfordring med å holde seg innenfor rammen, i all hovedsak pga bygg og eiendom. Det jobbes med tiltak for å komme i mål innenfor de rammene som er satt, men det vil få konsekvenser for det verdibevarende vedlikeholdet.

Bygg og eiendom har over tid hatt utfordringer med den økonomiske rammen enheten har. En stor andel av kostnadene er nødvendige driftskostnader, som strøm og kommunale avgifter. Renhold og vaktmestertjenester er også viktig for at byggene skal være i nødvendig stand for brukerne. Det prioriteres verdibevarende vedlikehold, samt sikkerhet ved byggene. På tross av stram prioritering, vil det være

vanskelig for enheten å komme ned på redusert ramme uten at det går ut over driften. Enhetens ramme ble redusert med 800.000,- på grunnlag av kommunestyrets vedtak og rådmannens fordeling av innsparingskrav.

Enheten har tapte leieinntekter som følge av at Breidablikktunet tas i bruk senere enn forutsatt i budsjett. Dette utgjør ca 1 mill. Tidligere Mule skole er tatt i bruk av hjemmetjenesten inntil Breidablikk er i nødvendig stand, og bidrar til at kostnadene ikke kan justeres tilstrekkelig ned.

Lokalene til tidligere Nesheim skole er også tatt i bruk til barnehageformål. Dette er nødvendig etter vannlekkasje på barnehagen på Staup. Kostnader knyttet til dette forutsettes dekt inn av forsikringsoppgjør.

Det er utfordringer med ødeleggelser i kommunale boliger, dette har økt i omfang i det siste.

Det er gjennomført tiltak for å redusere kostnader. Vaktmestertjenesten er nedbemannet med et årsverk, og det vil bli ytterligere reduksjon fra nyttår. Dette er kortsiktig, med tanke på at behovet for å rekruttere kompetanse og kapasitet er til stede.

Arealforvaltning har utfordring med at det er budsjettert med bruk av fondsmidler fra ISK. Etter at regnskapet for ISK for 2017 ble klart, fremkom en manko på ca 1 mill i tilgjengelige fondsmidler. Det er stor aktivitet innen feltet og inntektssiden er positiv. Det ser derfor ut til at en del av differansen kan hentes inn gjennom større inntekter enn budsjettert. Siste del av året vil det bli redusert bemanning, noe som igjen kan redusere inntektssiden i denne perioden. Det er med bakgrunn i dette knyttet stor usikkerhet til om avviket vil bli så stort som varslet.

Innvandertjenesten har pr første halvår økt inntekt i forhold til budsjettert, og melder et positivt avvik anslått til 1,5 mill.

Det foregår omstillingsprosesser innen innvandertjenesten og kultur.

Innvandertjenesten er i gang med å tilpasse drift av Leira mottak etter at avdeling for enslige mindreårige er besluttet avvirket fra oktober i år. Det arbeides med å håndtere bemanningsreduksjonen på en god måte, og målet er at det skal la seg gjøre å redusere kostnadene i takt med inntektsreduksjonen.

Kultur avviker drift av kino i kommunal regi i henhold til politiske vedtak. Målet er å omstille driften på Festiviteten på en mest mulig kostnadseffektiv måte, hensyntatt avtaler med leverandører og ansatte.

Kommunalteknikk har størst utfordring med å holde seg innenfor rammen på området veg. Budsjettet forutsetter gunstige værforhold utover førjulsvinteren, etter at betydelige deler av avsatte midler til brøyting og strøing ble forbrukt tidlig på året. For å redusere støvproblemer fra grusveger, blir det også saltet i sommerhalvåret. Dette vurderes som nødvendige tiltak.

Enheten har også ansvar for bredbåndsaktivitet som ikke er finansiert. Vi har heller ikke kompetanse internt, og må leie inn planleggingskompetanse. Utbygging på Ekne er i gang, og for å få statlige tilskudd ser det ut til at kommunen må koste ca 1 mill. i 2018. I 2017 ble det kostnadsført ca. 1,4 mill. i utlegg som nå kommer som inntekt i 2018. Det vil bli utarbeidet en egen sak om status og videre arbeid med bredbånd til de deler av kommunen som ikke er kommersielt lønnsomt. Det vil i denne saken bli foreslått å benytte tilskuddsmidler fra i fjor til å dekke kostnadene med prosjektet som er i gang på Ekne, ved at rammen for kommunalteknikk står fast på tross av ikke budsjetterte inntekter fra i fjor.

Kommunalteknikk og bygg og eiendom er i gang med å tilrettelegge for innkvartering av personell på Rinnleiret i forbindelse med planlagt militærøvelse. Så langt ser det positivt ut for overskudd på utleie, etter

at nødvendige utgifter til opprustning av senger og annet driftsmateriell er gjennomført. Målet var å benytte overskuddet til vedlikeholdsoppgaver på Rinnleiret, men tatt i betraktning den økonomiske situasjonen er det ikke iverksatt slike tiltak. Det er derfor rimelig å anta at det vil bli et positivt avvik knyttet til leieinntekter. Størrelsen på dette er usikkert, og anslag avventes til senere rapportering.

2.2 Budsjetjusteringer

Rådmannen har beskrevet under pkt. 2.1.1. at det forventes en noe høyere skatteinntang enn budsjettet, samtidig som kompensasjonstilskudd blir lavere enn budsjettet. I tillegg er kommunen gjennom rammetilskuddet tilført om lag 0,4 millioner kroner til dekning av merkostnader i kommunale barnehager knyttet til innføring av pedagogreformen høsten 2018. Det foreslås med bakgrunn i dette å justere opp skatteanslaget med 1,4 millioner kroner, samtidig justeres kompensasjonstilskuddet ned med 1,0 mill. kroner og ramme til kommunale barnehager økes med 0,4 mill. kroner.

Rådmannen vil komme tilbake med en egen sak knyttet til budsjettjusteringer av investeringsbudsjettet da det her er endringer i tidsplaner etc. som bidrar til at endringer må foretas. Det vil i denne saken også rapporteres på status på de ulike prosjektene. På grunn av at enkeltprosjekter haster med å få avklart foreslås likevel noen mindre endringer i denne saken.

- Avsetning til uteområdet ved Skogn barne- og ungdomsskole økes med 1,5 mill. kroner. Dette anses nødvendig for å få ferdigstilt området i høst, og også for at kommunen skal kunne få nødvendig eksternt tilskudd til prosjektet. Prosjektet Sommervegen 2 reduseres tilsvarende, i dette prosjektet vil vi måtte bruke mottatt forsikringsoppgjør etter brann i Kaivegen på Ekne.
- I forbindelse med etablering av sanitæranlegg på Sjøbadet bevilges kr. 300.000,-. Dette er et anlegg som kommunen vil stå som eier av, men som vil driftes av båtforeningen i Sjøbadet. Toalettet skal kunne benyttes av allmennheten. Finansieres med å redusere avsetning til fremtidig bruk av Åsen barne- og ungdomsskole. Dette prosjektet kommer ikke i gang i 2018, og vil ev. bli vedtatt gjennomført i 2019 etter at ny hall er på plass.
- Egenkapitaltilskudd til KLP er ca. kr. 200.000,- høyere enn forutsatt i vedtatt budsjett. Slike tilskudd kan ikke lånefinansieres, og det foreslås derfor at disposisjonsfondet benyttes til å finansiere tilskuddet.
- Levanger kommune har i flere år hatt utbrukte lånemidler stående fra Husbanken (Startlån). De siste årene har kommunen årlig lånt 20,0 mill. kroner for å finansiere slike utlån. I 2018 har kommunen utbetalt 33,4 mill. kroner og gitt tilsagn på ytterligere 26,0 mill. kroner. Årsaken til at det bevilges så mye startlån, er flere fullfinansieringer av boligkjøp for de som ikke får lån i bank. I tillegg har vi flere refinansieringer i saker der familier står i fare for å miste boligen pga høy forbruksgjeld. Det benyttes også refinansiering i tilpasningssaker der familien ikke kan klare lån og tilskudd fra oss i tillegg til banklån og må ha bedre lånevilkår for å klare utgiftene. Dette skjer nesten uten unntak i samarbeid med ergoterapitjenesten. Dette innebærer at kommunen må søke om ekstra midler fra Husbanken. Rådmannen foreslår at årets låneopptak økes med 20,0 mill. kroner til 40,0 mill. kroner.

3. SYKEFRAVÆR

Enhet/område	2.kvartal 2016			2. kvartal 2017			2. kvartal 2018		
	Totalt	1-16 dager	>=17 dager	Totalt	1-16 dager	>=17 dager	Totalt	1-16 dager	>=17 dager
110 Rådmannen m/fellestj.	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,3 %	0,3 %	0,0 %	3,2 %	1,8 %	1,3 %
150 Service- og dig.senter							4,1 %	1,9 %	2,2 %
Oppvekst	6,7 %	1,4 %	5,3 %	5,4 %	1,4 %	4,0 %	7,7 %	1,6 %	6,1 %
220 Kommunale barnehager	8,9 %	1,6 %	7,3 %	6,4 %	1,8 %	4,6 %	11,1 %	2,6 %	8,5 %
230 Halsan skole	2,8 %	1,9 %	0,9 %	3,9 %	2,1 %	1,8 %	12,2 %	1,2 %	10,9 %
235 Nesheim skole	4,8 %	1,3 %	3,6 %	4,9 %	0,9 %	3,9 %	6,1 %	2,0 %	4,1 %
240 Skogn skole	7,2 %	1,2 %	6,0 %	6,5 %	1,3 %	5,2 %	9,0 %	1,3 %	7,6 %
250 Ekne skole	4,1 %	0,5 %	3,6 %	2,4 %	2,4 %	0,0 %	5,6 %	0,9 %	4,8 %
260 Åsen skole	2,3 %	0,5 %	1,8 %	1,8 %	0,5 %	1,2 %	2,1 %	0,1 %	2,0 %
270 Ytterøy skole	4,6 %	4,6 %	0,0 %	2,8 %	0,0 %	2,8 %	0,7 %	0,7 %	0,0 %
280 Frol skole	7,8 %	1,1 %	6,7 %	6,5 %	1,8 %	4,8 %	5,9 %	1,5 %	4,4 %
290 Levanger ungdomsskole	6,7 %	1,4 %	5,3 %	4,1 %	1,2 %	3,0 %	5,2 %	0,7 %	4,4 %
310 Barn og familie	7,8 %	1,7 %	6,1 %	5,8 %	1,1 %	4,8 %	7,9 %	1,6 %	6,3 %
Helse og velferd	8,4 %	2,5 %	5,9 %	8,7 %	2,3 %	6,4 %	9,1 %	2,4 %	6,7 %
340 Hjemmetjenester	8,7 %	2,1 %	6,6 %	7,1 %	2,1 %	5,0 %	9,6 %	2,5 %	7,1 %
343 Habilitering	8,8 %	3,5 %	5,2 %	9,1 %	2,9 %	6,2 %	7,8 %	2,3 %	5,4 %
346 Institusjon	8,0 %	2,3 %	5,7 %	10,8 %	2,2 %	8,6 %	9,8 %	2,4 %	7,5 %
133 NAV	4,7 %	1,4 %	3,3 %	6,8 %	0,7 %	6,1 %	3,9 %	0,3 %	3,6 %
Samfunnsutvikling	6,4 %	1,5 %	5,0 %	7,4 %	1,9 %	5,4 %	6,6 %	1,3 %	5,2 %
160 Innvandrer-tjenesten	4,8 %	2,1 %	2,8 %	6,7 %	2,1 %	4,6 %	5,5 %	1,5 %	3,9 %
400 Landbruk							0,0 %	0,0 %	0,0 %
500 Kultur	7,4 %	0,5 %	6,9 %	2,6 %	2,5 %	0,1 %	5,8 %	1,3 %	4,5 %
610 Arealforvaltning							2,7 %	0,9 %	1,7 %
630 Drift og anlegg	4,9 %	0,4 %	4,4 %	6,7 %	0,3 %	6,5 %	4,1 %	0,5 %	3,5 %
640 Bygg og eiendom	7,5 %	1,6 %	5,9 %	11,2 %	2,3 %	9,0 %	10,3 %	1,9 %	8,4 %
660 Kommunalteknikk	7,6 %	1,6 %	6,0 %	2,0 %	1,1 %	1,0 %	5,8 %	0,1 %	5,7 %
Innherred kommunesamarb.							5,8 %	1,1 %	4,6 %
121 IKT							7,8 %	1,7 %	6,2 %
122 Kemner							5,6 %	0,6 %	5,0 %
123 Innkjøp/jus							0,0 %	0,8 %	0,0 %
Totalt	7,0 %	1,8 %	5,2 %	6,7 %	1,8 %	4,9 %	7,9 %	1,9 %	6,0 %

Fraværet 2. kvartal 2018 ligger på samme nivå som tidligere år.

Område «Oppvekst» har et noe høyere fravær ift de tidligere årene, hvor enkeltenheter har større variasjon i fraværet. Årsakssammenhengen er kompleks, men det er en tendens til at økende skolemiljøutfordringer er en del av dette.

Område «Helse og velferd» har tilnærmet uendrede fraværstall de siste årene samlet sett, enkeltenheter har en liten variasjon i fraværet. Det er innledet et samarbeid med NAV og KS med fokus på å øke nærværet innen området.

«Samfunnsutvikling» har et tilnærmet uendret fraværstall i perioden, men her er tallene ikke direkte sammenlignbare ettersom funksjoner som tidligere lå i Innherred samkommune (ISK) nå er med i tallene for 2. kvartal 2018. Dette er tjenester som tradisjonelt har lavt fravær. Samlet for kommunen er heller ikke tallene direkte sammenlignbare da tidligere funksjoner fra ISK er med i 2018-tallene. Når det gjelder endringer fra 1. kvartal 2018 til 2. kvartal 2018 er det en liten nedgang fra 1. kvartal 2018 til 2. kvartal 2018.

KS har sammen med Nav etablert samarbeid med større kommuner som over tid har hatt et høyt sykefravær. Enhet Institusjon og Bjørnang Barnehage skal delta i prosjektet høsten 2018. Dette vil kunne gi kommunen nye verktøy, arbeidsmetodikk og samhandlingsarena for å se om sykefraværet kan reduseres.

4. KOMMUNALE FORETAK OG SAMARBEID

4.1 Trønderhallen Levanger KF

Trønderhallen Levanger KF har erfart store utfordringer i kampen om fritidsaktivitetene i året så langt. Med millionresultat i Torsbustaden og stor aktivitet i alle regionens skiløyper har bassengbesøk i Trønderhallen blitt langt mindre prioritert, mye på grunn av den fantastiske vinteren vi har hatt. Med lave temperaturer har foretaket også brukt mer energi, spesielt fjernvarme som går til oppvarming av basseng og luft. Denne trenden er lik i alle badeanleggene i vår region.

Besøket i bassenget pr. 2. kvartal ligger 25 % under 2017-nivå – tilsvarende en svikt på ca. 230.000 kr. På grunn av tilsvarende mindre aktivitet er salget i kafe, kiosk og badebutikk også under budsjett samme periode. Dette utgjør i overkant av 80.000 kr.

Energi-/oppvarmingskostnadene har økt ca. 150.000 kr i forhold til budsjett i årets 2 første kvartaler. Andre poster som lønn, service og vedlikeholdskostnader, innkjøpsposter og leieinntekter er i henhold til budsjett og prognose.

Fjoråret ga foretaket et merforbruk på 531.000 kr. Dette må dekkes inn i regnskapet for 2018, og bidrar til å gjøre driften ekstra krevende.

Det er gjennomført tiltak for å bidra til at årsresultatet skal bli så godt som mulig, dette er bl.a.:

- * Generell innkjøpsstopp på utstyr/varer som ikke er driftsbetinget.
- * Reiser, kurs etc. innstilles ut året.
- * Temperaturer til oppvarming i bassenget har blitt justert ned. Fokus på innsparing.
- * Vikarer blir satt inn på et minimum. Administrasjonen stiller opp mye mer ved sykdom i turnus.
- * På dager med lite besøk settes ikke vikar inn i det hele tatt.
- * Markedsfører billigere og smartere.
- * Prisoppgang på 7-8% på badebilletter offentlig bading fra 1.7.18.
- * Prisoppgang på 7% på halleie i flerbrukshallen fra 1.7.18.
- * Gjennomgang av alle service- & vedlikeholdsavtaler. Vedlikeholdsplan.
- * Teknisk driftsleder går av med pensjon 31.12.18. Stillingen blir ikke erstattet. Den blir fordelt inn i

administrasjonen og innleie Bygg & Eiendom.

* En aktiv rolle ut mot potensielle arrangører i regionen. Foretaket trenger flere arrangementer! Det er fortsatt usikkerhet til foretakets resultat i 2018, men styret informeres kontinuerlig om situasjonen og tiltak iverksettes for å nå økonomisk balanse. Prognose ved utgangen av første halvår er et regnskapsmessig merforbruk på rundt kr. 400.000,-.

4.2 Innherred kommunesamarbeid Regnskap, Innfordring, Lønn

Samarbeidet er lokalisert i Verdal, og alle ansatte er tilsatt i Verdal kommune. Levanger kommune betaler sin andel av kostnaden ut fra vedtatt fordelingsnøkkel (folketall). Samarbeidet bør ved utgangen av året kunne bidra med et positivt avvik i forhold til vedtatt budsjett.

4.3 Innherred kommunesamarbeid IKT, Kemner, Innkjøp, Jus

Samarbeidet er lokalisert i Levanger, og alle ansatte er tilsatt i Levanger kommune. Verdal kommune betaler sin andel av kostnaden ut fra vedtatt fordelingsnøkkel (folketall). Kemner, Innkjøp og Jus har stabile utgifter, mens det for IKT er en mer krevende økonomisk situasjon. IKT-området økonomi gjenspeiler aktiviteten i samarbeidets deltakerkommuner, og med en stadig mer kompleks og krevende hverdag så stilles det større krav til de tjenester og produkter som skal leveres. På bakgrunn av stadig økende kostnader knyttet til bl.a. lisenser forventes et merforbruk på om lag 1,0 - 2,0 mill. kroner i 2018. Levanger andel av dette vil være i overkant av mellom 0,6 og 1,0 mill. kroner.

4.4 Innherred kommunesamarbeid Geodata og oppmåling

Samarbeidet er lokalisert i Verdal, og alle ansatte er tilsatt i Verdal kommune. Levanger kommune betaler sin andel av kostnaden ut fra vedtatt fordelingsnøkkel (folketall). Området mangler finansiering av 1 årsverk i 2018. Det anses sannsynlig at en merkostnad knyttet til dette vil kunne dekkes inn gjennom et mindreforbruk innen samarbeidet «Innherred kommunesamarbeid Regnskap, Innfordring, Lønn»

4.5 Innherred Brann og redning

Samarbeidet har lokasjoner i både Verdal og Levanger. Kommunene betaler sin andel av kostnadene ut fra vedtatt fordelingsnøkkel (innbyggertall), med unntak av kostnader knyttet til beredskap på Ytterøy som Levanger betaler i sin helhet. Vedtatt budsjett ligger på et betydelig lavere nivå enn endelig regnskap for 2017. Brann og redning hadde også i 2016 og 2017 merforbruk, men den gang ble merforbruket dekket opp ved mindreforbruk ved de fleste øvrige enheter i Innherred samkommune. De økte utgiftene har i hovedsak knyttet seg til nødnettet.

Det foregår et arbeid for å kunne redusere kostnadene uten at beredskapen blir svekket. En har ikke lyktes med å redusere kostnadene jfr. rapport etter 1. kvartal. Brann og redning vil sannsynligvis få et merforbruk i 2018 på omlag 3 millioner kroner samlet om det ikke tilføres midler. Levangers andel av dette vil ligge i størrelsesorden 1,8 – 2,0 mill. kroner. Det vil komme en egen politisk sak på dette.